

BOŽJA BESEDA DANES

Revija Slovenskega bibličnega gibanja ISSN 131-5772 XX (2013)

1

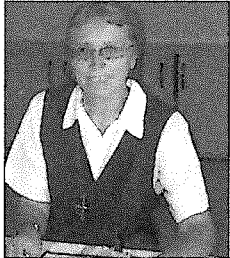

LETO VERE

UVODNA BESEDA

s. Snežna Večko, predsednica SBG

Sredi leta vere smo, udeležujemo se dogodkov, ki nas vabijo k poglobljanju vere, in si prizadevamo, da bi po njej živeli in jo izpričevali. Dogodki, ki so nas k temu močno vzpodbudili, so se odvijali na ravni vesoljne Cerkve in pred očmi vsega sveta – odstop zaslužnega papeža Benedikta XVI, ki nam je razsvetljeval globine vere, ter izvolitev papeža Frančiška, ki živi prav tiste razsežnosti vere, ki so v današnjem svetu krize še posebej potrebne. V Cerkvi na Slovenskem smo 13. aprila v globoki hvaležnosti sprejeli in pokopali velikega pričevalca za vero, ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, s čimer se je končalo njegovo dolgoletno begunstvo zaradi zvestobe Kristusu.

Po župnijskih in redovnih skupnostih ter v različnih skupinah in gibanjih se nadaljujejo srečanja z namenom udejanjiti smernice dokumenta *Pridite in pogledjte*. Tudi v Slovenskem bibličnem gibanju.

V tej številki *Božje besede danes* je najprej del predavanja s srečanja bibličnih skupin ljubljanske nadškofije v Dolnjem Logatcu na svetopisemsko nedeljo. Dr. Bojan Žalec, predavatelj filozofije na Filozofski in Teološki fakulteti v Ljubljani, je izhajal iz klene besede danskega misleca Søren Kierkegaarda, ki postavlja temeljno, žal med verniki često spregledano vprašanje, kaj je *glavna krščanska dolžnost*. Brez izmikanja podaja »nemoderen« odговор: izpolnjevanje postave. Samo z izpolnjevanjem postave uresničujemo ljubezen. Z nadaljnjim vpraševanjem o bistvu ljubezni smo udeleženci srečanja vse bolj odkrivali te-

meljno krščansko dolžnost ljubiti Boga, samega sebe in svojega bližnjega, spričo katere je vse ostalo zgolj sredstvo za doseganje tega cilja. Če nas katerakoli zemeljska dobrina pri tem ovira, se ji moramo odpovedati. Zares močna vzpodbuda sredi večkrat moralno močvirnatega krščanskega življenja.

K prebujanju globin vere, ki naj se udejanja v življenju, so usmerjale tudi svetopisemske duhovne vaje, ki so se odvijale nekajkrat v postnem času. S podobnim ciljem so potekala tudi druga srečanja v okviru dekanij in župnij. V tej številki najdete tudi, kako se lahko utemeljeni na Božji besedi soočamo z vprašanjem o netenju sovraštva proti kristjanom. V vseh prizadevanjih, da bi rastle v veri, upanju in ljubezni, naj nas podpira in vodi Mati Kristusova, ki je bila prva in najbolj zvesta učenka svojega Sina.

Božja beseda danes je revija, ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.

Revija izhaja trikrat letno

Naslov gibanja in uredništva:

Poljanska 2, 1000 Ljubljana,
tel.: (01)43-14-278, (01)43-25-105 in
041/603 567, <http://sbg.rkc.si/>

Uredniški odbor:

doc. dr. s. Snežna Večko (odgovorna urednica),
terezija.vecko@guest.arnes.si
doc. dr. Marijan Peklaj,
marijan.peklaj@guest.arnes.si
prof. Bogomir Trošt, bogomir.trost@rkc.si

Cena: priporočen dar 5 EUR na leto

Transakcijski račun pri Krekovi banki:

št.: SI56 2420 0900 4563 958

Priprava in izvedba: Salve d. o. o. Ljubljana

Vsebina

UVODNA BESEDA (doc. dr. s. Snežna Večko).....	2
LETO VERE Edina kristjanova naloga: kierkegaardovski premislek o ljubezni, veri in izpolnjevanju postave (Bojan Žalec).....	3
SVETOPISEMSKE DUHOVNE VAJE Vera, ki zmaga čas (Tatjana Rupnik).....	9
Vzpon na goro Anastasis – duhovna pot postne liturgije (s. Snežna Večko).....	15
Biblična skupina na duhovnih vajah (H. Merkač).....	15
Biblična skupina na duhovnih vajah (Ana Krivec).....	15

Fotografije: Špela Fortuna (str. 3), Marjan Ruprecht (str. 15, zadnja stran), s. Snežna Večko (str. 5, 6, 8).

LETO VERE

Pričujoči prispevek je prvi del predavanja, ki ga je na srečanju bibličnih skupin na svetopisemsko nedeljo 27. januarja 2013 v Dolnjem Logatcu podal dr. Bojan Žalec.

dr. Bojan Žalec

Edina kristjanova naloga: kierkegaardovski premislek o ljubezni, veri in izpolnjevanju postave

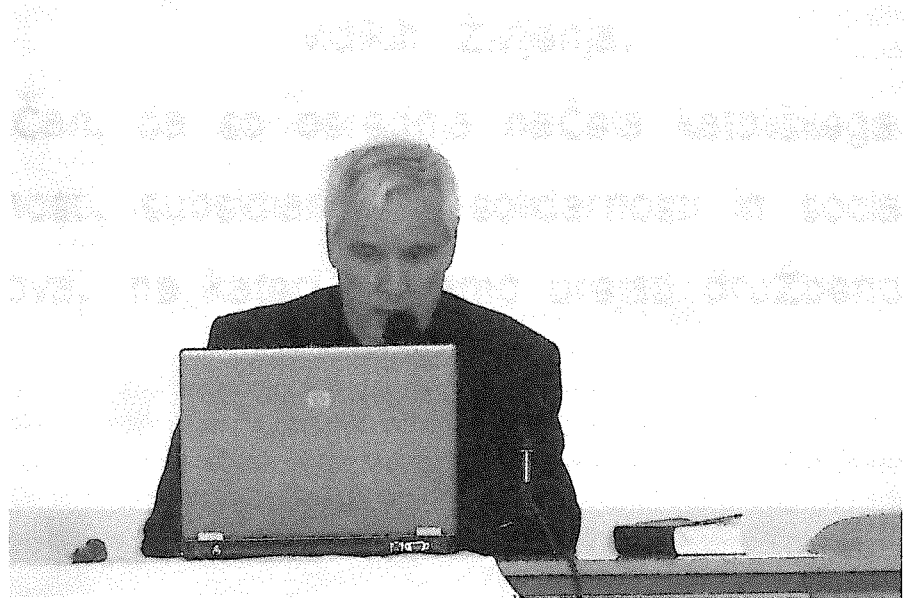
»Ne bodite nikomur dolžniki, razen če gre za medsebojno ljubezen; kdor namreč ljubi drugega, je izpolnil postavo. Kajti zapovedi *Ne prešuštvuj! Ne ubijaj! Ne kradi! Ne poželi!* pa tudi vse druge zapovedi so obsežene v besedi: *Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.* Ljubezen bližnjemu ne prizadeva hudega; ljubezen je torej izpolnitev postave.« (Rim 13, 8-10)¹

1. EDINA TEMELJNA NALOGA KRISTJANA

Pričujoči prispevek veliko dolguje razpravi *Dela ljubezni*, ki jo je napisal danski krščanski mislec Søren Kierkegaard.

Glavna trditev, ki jo bom poskušal osvetliti, pojasniti in utemeljiti, je naslednja: Kristjani imamo pravzaprav samo eno nalogo: ljubiti Boga, ljubiti samega sebe in ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe. Ali z besedami Kierkegarda, ki jih najdemo v *Delih ljubezni*:

»Ljubiti Boga se pravi resnično vzljubiti sebe; ljubiti drugega se

pravi pomagati mu, da bo vzljubil Boga; s pomočjo drugega vzljubiti Boga se pravi biti resnično ljubljen.« (142)²

Vprašanje, ki se ga lotevam, je, kakšna je prava krščanska vera in kakšna je pot do nje. Do pravilnega dogovora se lahko dokopljemo, če se vprašamo, katera je glavna krščanska dolžnost. Odgovor je kratek: izpolnjevanje postave. Izpolnjevanje postave pa je po Svetem pismu ekvivalentno ljubezni: če ljubimo, izpolnjujemo postavo, in če izpolnjujemo postavo, ljubimo. Ne more biti izpolnjevanja postave brez ljubezni in narobe. Zato je temeljno vprašanje: Kakšna je krščanska ljubezen? Kdaj lahko rečemo, da nekoga ljubimo? Odgovor je spet kratek: Takrat, ko prispevamo k temu, da vzljubi Boga oz. da bolj ljubi Boga. Kristjani imamo pravzaprav samo eno

nalogo: ljubiti Boga, ljubiti samega sebe in ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe. Prvi člen te naloge, ljubiti Boga, že vsebuje druga dva. Naša edina naloga je, da dosežemo, da mi in drugi čim bolj ljubimo Boga. Vse ostalo je zgolj sredstvo za doseganje tega cilja.

Kako lahko prepoznamo, da je v nekom krščanska vera? Po tem, da ljubi. Kdaj nekdo ljubi? Ko je edino vodilo in merilo njegovega ravnanja to, da povečuje ljubezen do Boga na tem svetu. Samo to, edino to in nič drugega je njegovo merilo. Nobeni užitki, nobene svetne dobrine, zaščita družine, naroda, države, gospodarstva, sorodstvene vezi, zasvojenosti in podobno ne smejo stati na poti tej njegovi nalogi. Če ga ovirajo pri izpolnjevanju njegove glavne naloge, se jim mora človek odpovedati, jih odvreči. Čistost srca je hoteti eno stvar³, je poudarjal Kierkegaard.

¹ Če ni drugače posebej navedeno, so vsi svetopisemski navedki iz Slovenskega standardnega prevoda.

² Če ni dodatnih navedb, se številke v oklepajih nanašajo na številke strani v Kierkegaard 2012.

³ Kierkegaard je napisal tudi posebno razpravo s tem naslovom, prim. Kierkegaard 1956.

Naslednja izredno pomembna prvina krščanstva in krščanske vere je potemtakem solidarnost. Krščanskega personalizma ne moremo prav razumeti brez razumevanja solidarnosti, zato lahko rečemo, da je krščanski personalizem solidarni personalizem⁴. Krščanstvo je nauk absolutne in univerzalne solidarnosti. Bistvo solidarnosti morda najbolj izraža načelo: Vsi za enega, eden za vse. Absolutno in univerzalno solidarnost do vseh članov skupnosti izraža že judovska misel, da je vsak posameznik v skupnosti vreden toliko kot cel svet. Podobno stališče zasledimo v *Koranu*. (Prim. Žalec 2010a, 346-347) V krščanstvu se ta misel razodeva npr. v Jezusovih besedah, da vse tisto, kar storimo najmanjšemu med nami, storimo Jezusu (Mt 25, 41-46), in v razlagi, da dober pastir pusti vse ostale ovce in se odpravi iskat tisto, ki se je izgubila (prilika o izgubljeni ovci, Lk 15, 3-7, tudi Mt 18, 12-14).⁵ Krščanski nauk ne računa, ne preračunava, ko gre za osebe. Ni krščansko, če rečemo: tistega, ki je v težavah, bomo pustili, saj ne moremo zaradi enega ogrožati življenja desetih. To je napačno. Moramo tvegati pri reševanju vsakega posameznika, pa če s tem ogrožamo življenje desetih ali stotih. Vsak posameznik ni vreden le toliko kot deset ljudi, ampak toliko kot cel svet. Dokler trpi en sam otrok, npr. v Afriki, ne smemo sedeti križem rok, ne smemo reči, da se ne smemo spuščati v določene akcije, ker to ogroža preveč drugih ljudi. To je nekrščansko in preračunljivo gledanje. Za zemeljske oči in ušesa se to sliši noro, ampak za zemeljske oči je krščanstvo norost in pohujšanje, je nekaj, kar je ne-

spametno, in še več, nekaj, kar moralno kvari, kar je moralno škodljivo, kar ruši zemeljsko moralo.

Bistvo krščanstva je, da ruši preveličanje vsega, kar nas odvrča od tega, da bi izvrševali našo edino nalogo: povečevali našo in drugih ljubezen do Boga. Moramo si prizadevati, da nas pri tem ne ovirajo kakšne družinske, sorodstvene ali druge vezi. V tem pogledu Jezus zavrača preveličan pomen npr. krvnega sorodstva.⁶ Kaj bi krščanstvo povedalo novega, če bi dejalo, da moramo skrbeti za svojo družino, za svoje otroke? To so poudarjali že vsi ostali nauki in to počno že živali. Po drugi strani pa se samo spomnimo, koliko zla je bilo storjenega z utemeljitvijo: »Jaz imam svoje otroke in za njih moram skrbeti.« Nasprotno pa je bil Abraham pripravljen zaklati svojega lastnega sina, ker mu je Bog tako ukazal (1 Mz 22). To je pohujšanje za zemeljsko moralo in ušesa, ampak krščanstvo ravno to je. Zato se je nauk o človekovih pravicah, abstrakten in individualističen, lahko razvil samo na krščanskem Zahodu. Človekove pravice so eden od načinov, ki človeku omogočajo, da lahko izvršuje krščansko ljubezen, da se osvobodi bioloških, rodovnih, skupnostnih in podobnih vezi. Zato »zahodno« pojmovane človekove pravice niso kolektivne narave, kot to velja za muslimansko, afriško pa tudi judovsko pojmovanje človekovih pravic (prim. Hollenbach 2003).

Krščanstvo ne šteje, ne preračunava. Postavo moramo izpolnjevati takoj, tako rekoč nemudoma. Kaj mora storiti krščanski oče, ki dela v tovarni, ki izdeluje orožje za množično ubijanje? Takoj mora pustiti službo, četudi ima doma

otroke. Kaj mora storiti kristjan, ko naleti na krajo, gospodarske nepravilnosti, kršitve (cerkvenega) prava ali spolne prekršitve v tujih ali lastnih vrstah? Pred njimi ne sme mižati ali biti tiho, tudi ne zavoljo »utemeljitve«, da bo s tem rušil Cerkev ali kaj podobnega.

Ni krščansko, da puščamo stvari pri miru zato, da sebe in svojih bližnjih ne izpostavljam nevarnosti. Ali ni Jezus izpostavljaj apostolov nevarnosti? Kaj bi rekel bolan svetnik, ko bi nekdo želel ostati pri njem, namesto da bi odšel pomagat tistim, ki so v temi, da bi spregledali? Dejal bi: Pusti mene, jaz že imam najpotrebnejše, in pojdi k tistim, ki so bolj potrebni pomoči kot jaz. Pomagati moramo tistim, ki imajo ogroženo dušo, kajti to je tisto, kar je res nevarno (ne pa ogroženost zgolj telesa) (prim. Mt 10, 28).

Ko se razpravlja o revolucijah, o milijonih žrtvah in podobno, se pogosto navajajo argumenti, ki po krščanskih merilih niso tehtni. Npr. argument, da z določenimi akcijami tvegamo življenje milijonov. Ta argument z vidika absolutne krščanske solidarnosti zgolj kot tak, sam na sebi, ni zadosten. Revolucije so zaradi solidarnosti s tistimi v slabem stanju ali položaju lahko upravičene kljub omenjenemu tveganju. Za utemeljeno nasprotovanje je potrebno navesti kake druge razloge kot golo tveganje. Seveda pa je bistvo krščansko dovoljenih revolucij njihova nenasilnost. Še več, temeljni izvor nasilja je v ravno pomanjkanju prave duhovnosti oziroma v upiranju ustreznemu poduhovljenju.⁷ V tem smislu smo naravnost dolžni storiti vse za razširjanje ustreznih duhovnosti, in to ravno z vidika

4 Za podrobnejšo pojasnitev pojma *solidarni personalizem* gl. Žalec 2010a.

5 Prim. tudi priliki o izgubljeni drahmi (Lk 15, 8-10) in o izgubljenem sinu (Lk 15, 11-32).

6 Tako nam npr. v Mr 3, 31-35 Jezus zapoveduje, da nam mora biti uresničevanje Božje volje nad vsem, tudi nad krvnim sorodstvom.

7 Podrobnejšo utemeljitev te trditve lahko opremo ravno na Kierkegaardovo misel, npr. na njegova dognanja o tesnobi pred zlim in tesnobi pred dobrim. Gl. Kierkegaard 1998, 138 ss.

preprečevanja nasilja in skrbi za mir. Če za tako razširjanje ni drugega načina, kot je revolucionarni, je naša dolžnost ubrati tudi revolucionarno pot.

Kot poroča Peter Kovačič Peršin, je Edvard Kocbek po koncu druge svetovne vojne izgubil vero v jugoslovanski eksperiment. Ugotavljal je, da bo Jugoslavija razpadla na nacionalne države in da bo tudi v Sloveniji prevladal kapitalizem. Vendar pa je poudarjal, da bomo morali tudi takrat skrbeti za primerno reševanje socialnega vprašanja, saj sicer človeštvo ne bo moglo ohraniti miru.⁸ S to mislijo se strinjam in zato trdim, da ravno zaradi miru mnogokrat ne smemo sedeti križem rok in moramo tvegati, sicer se stvari lahko iztečejo v veliko večje nasilje z žrtvami, ki presegajo tiste, ki jih tvegamo z revolucionarnim bojem proti krivici in nasilju.

Skrb za uboge je naša krščanska dolžnost. Kot je med drugimi poudarjal že Andrej Gosar, nepravilno

⁸ Gl. dokumentarno oddajo *Od Večne poti do Tivolija*, prikazano 27. aprila letos na TV SLO 1.

urejene socialne razmere v določeni družbi pričajo o tem, da je tudi s krščanstvom v tej družbi nekaj hudo narobe (prim. Juhant 2012). Sedenje križem rok ob nebo vpjochi krivici samo zaradi tega, da ne ogrožamo sebe, svoje družine ali skupine, je znak zapadlosti čredni oz. plemenski, s tujko tribalistični morali, ki pa je popolnoma nezdržljiva s krščansko etiko univerzalne solidarnosti. Tribalistična morala je pravzaprav znak, da v nas prevladuje ljubezen do svetnega, zemeljskega, in ne ljubezen do Boga. Taka prevlada pa je temeljna hiba, ki se ji moramo v vsakem primeru poskušati iztrgati in se proti njej boriti.

Po drugi strani pa je v pogledu revolucionarnih posegov in gibanj potrebno biti zelo previden in preudaren, saj so mnoge doslej izvedene revolucije prinesle ogromno grozljivega nasilja, ki presega domišljijo marsikoga. Zato moramo vsekakor upoštevati svarila, kot so Häringove misli iz knjige *Svobodni v Kristusu*, v kateri se sprašuje o upravičenosti revolucije in kjer pravi: »tradicionalna katoli-

ška moralna teologija je problem, ali morda obstajajo okoliščine, ki bi opravičile nasilno revolucijo, otipavala tradicionalno skrbno in previdno. Samo če tiran ali avtoritarni politični sistem podložnike oropa njihovih temeljnih pravic in/ali jih izkorišča na neznosen način, odgovorne družbene skupine lahko oziroma morajo misliti na morebitni nasilni prevrat. Pri tem pa morajo položiti račun pred samim seboj, ali obstaja utemeljeno upanje na uspeh in če morebitna revolucija ne bo prinesla še hujšega trpljenja in zla kot obstoječe stanje.« (op. cit, 338)

Sam menim, da moramo biti pozorni v prvi vrsti na duhovne ali idejne podlage vseh gibanj, še posebno pa revolucionarnih. Iz teh podlag lahko izvajamo tudi njihove cilje in (možne) posledice njihove dejavnosti in prevlade, pa naj jih ta gibanja izrecno razglašajo oz. priznajo ali ne, naj se jih njihovi pripadniki izrecno zavedajo ali ne. Tako so npr. idejni temelji leninizma taki, da je kakršnakoli oblika leninizma za krščanskega človeka nesprejemljiva, saj lenini-

Sekstet mladih umetnikov nam je z instrumentalno glasbo pripravil srca za sprejem Božje besede.

Waldnska toralska skupina Nazaret iz Dolnjega Logateca je pri Jakobovem studencu.

zem zagovarja neusmiljeno iztrebljenje krščanskih skupnosti. Zato se je potrebno proti prevlado leninističnih skupin in njihovem prihodu na oblast boriti z vsemi močmi. Če so idejne podlage gibanj neustrezne in taka gibanja začnejo pridobivati pomembno družbeno vlogo, potem je to znak za alarm in je treba dejavno nastopiti proti njim. Če pa gre za ustrezno duhovno prežetost in podstat gibanja, potem mu lahko zaupamo. Tak primer je gibanje v Indiji, ki ga je vodil Mahatma Gandhi. Gandhi je v svoji avtobiografiji *Zgodba o mojih eksperimentih z resnico* zapisal, da tisti, ki ločujejo politiko od religije, nimajo pojma niti o religiji niti o politiki. Množično gibanje, ki ga je vodil Gandhi, ki je bil sicer hindujske vere, a zelo ekumensko naravnano, je na nenasilen način doseglo velike spremembe. Trdim, da ni nobenih možnosti, da bi to gibanje ostalo nenasilno, če ne bi bilo primerno duhovno osnovano. Po drugi strani pa smo pri nedavnih vstajah v Sloveniji lahko (bili) upravičeno zaskrbljeni, saj so idejne podlage pomembnega dela vstajnikov take, da so v pogledu

nasilja nezdržljive z Jezusovim naukom. Kako nevarno se lahko stvari hitro izpridijo tudi danes, pričajo obešene lutke v Mariboru ali pa obiski na domovih občinskih svetnikov v istem mestu. Vsakomur, ki ima količkaj zgodovinskega spomina ali pa vsaj intuitivnega občutka za skupinsko dinamiko mase, se

mora naježiti koža ob prizorih, ko množica potrka posamezniku na vrata njegovega doma.

Sv. Avguštin je v svojem delu *De civitate dei* (O božji državi) razlikoval med zemeljsko in Božjo državo. Merilo pripadnosti eni ali drugi je vrsta ljubezni, ki jo človek goji. V zemeljsko državo spadajo tisti, ki ljubijo svetne stvari, v Božjo pa tisti, ki ljubijo Boga, se pravi, ki ljubijo v krščanskem smislu. Merilo dobrega je samo ljubezen do Boga. Kot je zapisal isti mislec v osmem razdelku svojega sedmega govora o Prvem Janezovem pismu: »Ljubi in delaj, kar hočeš!« (prim. Avguštin 2012, 113).⁹ Edino merilo je razširjanje ljubezni do Boga. Nobena druga (zgolj svetna) dobrina ni merilo. Niti ogrožanje človeških življenj (v smislu fizične smrti) ne, če bolj prispeva k širjenju Božje ljubezni kot pa ne ogrožanje življenj milijonov.

Kdor ni sposoben sprejeti tega krščanskega gledanja, to pomeni, da nima dovolj vere oz. da njegova vera

ni krščanska. Ineti pravo in pristno krščansko vero pomeni, da imamo neomajno zaupanje v Božjo besedo oz. postavo, četudi sta norost in pohujšanje za zemeljsko moralo.

Krščanske vere ne more biti v tistem, v katerem ni krščanske ljubezni. Zato je bistven del pojasnitve tega, kaj je krščanska vera in kako jo prepoznamo, odgovor na vprašanje, kaj je krščanska ljubezen in kako jo lahko prepoznamo.

Kako torej prepoznamo ljubezen? Odgovor *Svetega pisma* je, da po njenih sadovih: »Vsako drevo namreč spoznamo po njegovem sadu. Smokev ne obiramo s trnja in grozdja ne trgamo z robidovja.« (Lk 6, 44.)

Da ljubimo svojega bližnjega, je naša dolžnost. Kdo je moj, naš bližnji?¹⁰ Vsakdo, ki ga moramo ljubiti. Koga moramo ljubiti? Vsakogar, se pravi tudi nas same in celo naše sovražnike. To je spet »norost« krščanstva in njegova razlikovalna značilnost. Noben nauk ni učil, da moramo ljubiti svoje sovražnike in da moramo ljubiti vsakogar, celo nepravilne. Krščanska ljubezen je duhovna (ne biološka), krščanstvo priznava samo duhovno ljubezen kot mero-dajno, krščanska ljubezen je univerzalna in ne prednostna, moramo si prizadevati ljubiti vsakogar.

¹⁰ Češki katoliški mislec Tomáš Halik na to vprašanje odgovarja takole: »Kdo je moj bližnji? so spraševali Jezusa – v želji, da bi postavil jasne meje. Je to samo pošteni Jud, ki izpolnjuje svoje verske dolžnosti – ali pa morda tudi grešnik in cestinar, kot ta Zahej? Je to samo Jud ali tudi kdo od naših neobrezanih sosedov?

In Jezus, kot je v njegovi navadi, pripoveduje zgodbo – priliko o usmiljenem Samarijanu. In poanta zgodbe, odgovor na zastavljeno vprašanje, h kateremu Jezus sam na koncu izzove spraševalca s svojim protivprašanjem, je tole: *Ti sam se naredi bližnjega*. Kdo je tvoj bližnji, to ni tema za ugibanje, na to ne išči odgovora pri nobenem mojstru, to določaš ti sam, s svojo prakso, s svojim odnosom, s katerim lahko prestopiš vsako mejo. S tem, da presegaš svojo sebičnost, s tem, da si ljudem blizu – zlasti v nuji –, s tem spreminjaš ljudi v svoje bližnje, s tem lahko nenehno in brez meja širiš polje bližine.« (Halik 2012, 96.)

⁹ Podobno misel izražajo besede apostola Pavla v Pismu Rimljanom 13, 8-10, ki sem ga izbral za moto pričujoče razprave. Prim. tudi Mr 12, 31 in Jak 2, 8.

Glede nekrščanskosti prednostne ljubezni in sploh v pogledu razjasnitve krščanske ljubezni, je izredno dragoceno že omenjeno delo Sorena Kierkegaarda *Dela ljubezni*. Ko ljubimo bližnjega, pravi Kierkegaard, iz sebe izrujemo sebičnost prednostne ljubezni (61). Prednostna ljubezen, imeti rajši nekoga kot drugega, je zgolj oblika samoljubja, njeno nasprotje, ki ga Kierkegaard imenuje odpovedovalna ljubezen, pa pripušča k sebi bližnjega (73).

Naš bližnji je čisto vsak človek (83), vendar pa le v družbi Boga lahko odkriješ svojega bližnjega (105). Naj spet navedem Kierkegaardove besede:

»Ker je tvoj bližnji, se ne razlikuje od vseh drugih, kot ti po drugi plati ni enak, zato ker si ga po nekem ključu odbral od drugih. Tvoj bližnji je, ker sta si enaka pred Bogom, in to enakost premorejo vsi ljudje, saj jim je dana brezpogojno.« (83)

Za krščanstvo je bistvenega pomena, da si človek ne dela škode na duši (97) in da je v stiku z Bogom. Kaj pomeni biti z Bogom, kaj človeka privede k Bogu, k stiku z Bogom, ki je največja slovesnost? Razsvetljuje v tem pogledu je krščansko pojmovanje gostije, na katerega opozarja Kierkegaard (110-111).

»Tistemu, ki ga je povabil, pa je govoril: ‚Kadar prirejaš kosilo ali večerjo, ne vabi ne prijateljev ne bratov ne sorodnikov ne bogatih sosedov, da te morda tudi oni ne povabijo in ti povrnejo. Nasprotno, kadar prirejaš gostijo, povabi uboge, pohabljenе, hrome, slepe, in blagor tebi, ker ti ne morejo povrniti; povrnjeno ti bo namreč ob vstajenju pravičnih.›« (Lk 14,12-14.).

V krščanskem smislu je gostija takrat, ko povabiš uboge, pohabljenе itd. To je prava slovesnost. Povabilo ubogim in pohabljenim

ni samo naša dolžnost, ampak je nekaj veliko bolj svečanega kot običajno kosilo ali večerja, h katerim sedamo s svojimi prijatelji in sorodniki (111). Taka gostija je svečana, ker je naša pot k Bogu, privede nas v bližino Boga.

Kaj je ljubezen? Odgovor apostola Pavla je kratek: »Ljubezen je izpolnitev postave.« Kot je zapisano v Svetem pismu: »Ljubezen bližnjemu ne prizadeva hudega; ljubezen je torej izpolnitev postave.« (Rim 13, 10.) Kierkegaard pa dodaja: »Že sama Postava pa je, na žalost, na moč obširna stvar, in če jo hočeš izpolniti, ni kaj cincati, to boš hitro sprevidel.« (127)

Kristusovo življenje je bilo eno samo izpolnjevanje postave, on je izpolnitev postave. (134)

2. DOJETJE POSTAVE IN LJUBEZEN. POSTAVA KOT PARADIGMA

Kako lahko dojamemo postavo? Človek ne more dojeti, kvečjemu lahko veruje, kar mu naroča postava. Zato potrebuje vero, ki ga drži pokonci. (135) Ljubezen je izpolnitev postave, a tako, da je postava kljub natančnim določilom še vedno nekaj nejasnega, nedoločnega. »Vsebinsko« oz. »pravi jezik«¹¹ ji da ljubezen. (138)

Kierkegaard je zapisal, da nam apostol Pavel v 1 Tim, 1,5 »govori, da je ‚v ljubezni povzetek Postave.‘« (139) Za boljše razumevanje navedimo širši kontekst iz Pavlovega Prvega pisma Timoteju, v katerem se nahaja tudi vrstica, ki jo tu izpostavlja Kierkegaard: »Namen te zapovedi pa je ljubezen, ki izvira iz čistega srca, dobre vesti in iskrene vere. Nekateri so se od tega oddaljili in zašli v besedičenje. Hočejo biti učitelji postave, pa sploh ne razumejo ne tega, kar govorijo, ne

tega, kar tako vneto zagovarjajo.« (1 Tim 1,5-7.)

Krščanstvo, izpolnjevanje postave, potemtakem ni zgolj besedičenje. Tukaj bi rad opozoril še na eno stvar: primat delovanja, ravnanja, življenja, prakse pred teorijo v krščanstvu. Krščanstvo ni vednost *da*, ampak vednost *kako*. Je praksa, krepost, spretnost, ki se ne da teoretsko povzeti v nobeno teorijo. Krščanstvo je stvar kreposti, prakse. Osrednja krepost, praksa, pa je ljubezen. Šele skozi prakso nekako dojameš, kaj je to krščanstvo, to vedenje pa se ne da izraziti na ravni vedenja *da*, ampak gre za vedenje *kako*. Kot je zapisal Kierkegaard: »Po ljubezni dobiš, kar ti Postava naroča.« (141)

Kakšna pa je gola svetna ljubezen? Kierkegaard odgovarja: »Kar svet ljubi in imenuje ljubezen, ni drugega kot združevanje zemeljskih dobrin, to pa je v luči večnosti zgolj polovičarstvo.« (160)

Kašna je usoda osebe, ki v tem svetu izpolnjuje postavo: »Če Kristus ne bi bil ljubezen in njegova ljubezen ne bi bila izpolnitev Postave, ali mislite, da bi ga svet križal? Ko bi bil On malce zamižal pri zahtevah, ki si jih je sam postavil kot mero, če

Kot je bilo objavljeno v *Božji besedi danes* 2012/3, so na svetopisemsko nedeljo 27. januarja 2013 potekala srečanja bibličnih skupin v vseh škofijah. Iz poročil predstavnikov Slovenskega bibličnega gibanja, ki so bili odgovorni za posamezna srečanja, so bili udeleženci zelo zadovoljni s predavanji, pogovorom in druženjem. V krajih z že daljšo tradicijo srečevanj se je obisk povečal, to pa v prihodnje upamo tudi za ostale kraje.

¹¹ Prim. npr. tudi 1 Kor 13,1: »Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa bi ne imel, sem postal brneč bron ali zvoneče cimbele.«

bi potegnil s tistimi, ki jim je ljubezen vse razen izpolnjevanje božjega naročila, če bi bil namesto Učenika ljubezni in Odrešenika sveta iznašel katero drugo, ki bi bolj ustrezala predstavam sveta in njegove ljubezni – ali ne bi bil bolj ljubljen in bolj cenjen pri ljudeh in celo (norost norosti!) po božje čaščen pri svojih učencih?» (160-61)

In še dodaja: »Težko bi rekli, da pravega sodelovanja na zemlji ni, a kjer ga najdemo, moramo brž ugotoviti, da vleče za sabo sovrašтво in korist.« (162)

In še: »Od sveta ne pričakujmo drugega; najvišje, kar v najboljšem primeru priznava in ljubi, je lik človeka, ki hodi zagledan v Dobro in ljubeč do ljudi, a mimogrede ne pozabi skrbeti v svoj lastni prid in prid drugih. Kar je nad tem, je svetu – naj se še tako potruji, da mu tako priznamo! – praktično nedosegljivo; daj, naredi še korak dlje in zapravljal si boš njegovo prijateljstvo in ljubezen. Takšen je svet in njegova ljubezen.« (164)

Kierkegaard torej opozarja, da se moramo zavedati, da če bomo živeli res krščansko, potem bomo na tem svetu, gledano po zemeljskih merilih, bolj ali manj »nasrkali«. To je realnost. Tudi zaradi tega je zgrešeno, če se poskuša dobrobit krščanstva utemeljevati utilitaristično v slogu »Živite krščansko in imeli boste lepo življenje po svetnih, zemeljskih merilih«. Tega nikakor ne moremo reči, prej nasprotno, to pa za krščanstvo tudi ni bistveno. Še več: krščanstvo je usmerjeno proti vsakemu zadržanju, ki v osrčje postavlja kopičenje zemeljskih dobrin, varnosti itd. Tega ne zavrača, vendar takoj, ko pripadnost takim vrednotam zamegljuje pogled na edino prav krščansko nalogo, jih je treba odstraniti in jasno povedati, kje je njihovo pravo mesto.

Krščanstvo je v nekem smislu idealističen nazor. Za kristjana

kot takega niso sprejemljivi argumenti tipa: »Če boš ravnal tako in tako, te bo to pogubilo«, »Ti lahko hodiš za Kristusom, toda svet je drugačen« ipd. Kdor goji pravo krščansko zadržanje, si prizadeva izpolnjevati svojo edino nalogo, ne glede na to, kakšno žrtvovanje to zahteva. To ne pomeni, da lahko storimo vedno tisto, kar je prav. Moramo pa se tega vsaj zavedati. Lahko, da nismo zmožni spraviti v nevarnost svojih otrok zato, da bi storili tisto, kar je prav. Vendar pa je začetek že to, da si priznamo, da bi bilo nekaj prav storiti, vendar pa tega nismo zmožni. Ne pa da živimo v neresnici, da smo ravnali prav, ker nismo ogrožali svojih otrok, četudi smo pri tem pasivno opazovali nemoralne stvari ali pri njih celo sodelovali.

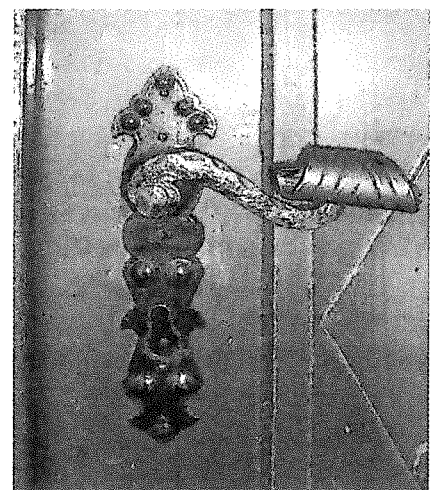
Pri razumevanju narave postave si lahko pomagamo s pojmom paradigme, kot ga je razvil ameriški filozof Hubert Dreyfus, ki se je pri tem oprl na delo nemškega filozofa Martina Heideggerja. (prim. Dreyfus 2004; Žalec 2010a, 242sl.) Paradigma je nekaj, kar lahko samo posnemamo, nikoli pa je ne moremo popolnoma razumsko izčrpati oz. obvladati. Paradigma je nekaj, česar ne more izčrpati nobena razlaga, pa če je še tako popolna. Po paradigmi se lahko zgledujemo, ne moremo pa je nikoli v celoti zopasti, paradigma je spoznavno presežna. Kot je zapisal Dreyfus, paradigma je netotalizabilna. Primer za paradigmo sta tudi postava in Jezus Kristus, ljubezen pa nam omogoča, da smo zmožni izpolnjevati postavo oz. posnemati Jezusa.

Če premostimo Jezusov odnos do postave, potem lahko opazimo, da je zanj značilna določena dvojnost, ki izvira iz »sporov prvotne krščanske skupnosti s postavo« (Grabner-Haider in Krašovec s sodelavci 1984, 573). Jezus jo po eni strani ohranja, po drugi strani

pa jo tudi kritizira in se postavlja nad njo (prav tam). »Obenem pa oznanja popolnoma nov verski red, v katerem se končajo postava in preroki (Lk 16,16).« (prav tam.) Vsekakor pa je ljubezen tista, ki je odločilnega pomena za Kristusov odnos do postave: »Edino merilo postave je dvojna zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega, kajti v njej je popolno izražena Božja volja. Če postava tej zapovedi ustreza, jo potrđi, če ne, jo zanika. Ni dovolj izpolnjevanje postave, ki se konča pri zunanjih dejanjih. Odločilno je notranje prepričanje, kot prava poslušnost postavi.« (prav tam.)

3. KAJ JE POTEMLAKEM INSTRUMENTALIZIRANA VERA

Religija, ki jo uporabljamo za kaj drugega, kot za ljubezen v smislu izpolnjevanja postave, je instrumentalistična religija. Dokazati to trditev v bistvu pomeni dokazati, da je krščanstvo po svojem bistvu, (tudi) z etičnega vidika, personalistično, da je njegova največja vrednota razcvet vsake konkretne osebe. Pri tem velja opozoriti, da je stopnja človekovega razcveta v krščanstvu definirana kot stopnja bližine Bogu (kar pomeni podobnosti Bogu).

Božje kraljestvo se približa samo takrat, ko ga želimo, saj je že tu; Bog je tu, je navzoč. .

SVETOPISEMSKE DUHOVNE VAJE

V postnem času so se na več krajih odvijale svetopisemske duhovne vaje. Na Mirenskem gradu jih je 1.-3. marca vodil dr. Maksimilijan Matjaž. Dr. s. Snežna Večko jih je vodila v Hiši kruha pri Svetem Duhu 1.-3. in 15.-17. marca, ter v Slomškovem domu v Mariboru 8.-9. marca.

Tatjana Rupnik

Vera, ki zmaga čas

Svetopisemske duhovne vaje
Mirenski grad, 1-3. marec 2013
Voditelj dr. Maksimilijan Matjaž
Zapiski z duhovnih vaj

♦ Petek, 1. marec 2013

UVODNO PREMIŠLJEVANJE

Tudi tokrat se bomo sprehajali s Samarijanko, saj se je treba vedno znova vračati k izvoru.

Preпустimo se Duhu, da nas vodi!

- ♦ Bodimo pozorni na **TOPOS - KRAJ**; ustavimo se, utihnemo in izklopimo vse ostalo. Zavedati se moramo odločitve, kraja, ga **začutiti**.
- ♦ Ko začutiš, lahko začneš nalivati **LOGOS - BESEDO**; daš prostor besedi, začneš sprejemati, opazovati, razmišljati.
- ♦ Beseda je vendarle zato, da preko nje prideš do **PNEUME - DUHA**. Mora priti do tebe, mora te odžejati, mora pognati tvoje življenje.

Apostol Pavel v pismih pogosto govori o duhu in sicer dveh vrstah duha:

- **duh** z malo začetnico je že položen v naša srca; vsak ima svojega duha, je sposoben sprejemati Duha
 - **Duh** z veliko začetnico pomaga zagnati našega duha
- Najprej moramo začutiti našega duha, ki lahko trpi pod težo skrbi;

ljubezen lahko nagovori samo Ljubezen = mojega duha lahko nagovori samo Duh.

Človek je **TOPOS, LOGOS in PNEUMA ali TELO, BESEDA in DUH**.

Leto vere, kot tudi nova evangelizacija (NOE), je dobilo posebno znamenje v zadnjem dejanju papeža. To moramo brati v skupni odločitvi Cerkve = naša vera je potrebna prenove in obnove. Tudi kot občestvo. Nekaj smo že naredili, manjka pa nam še vedno tista topla, močna vera, da živimo v živem ljubečem odnosu z Bogom.

- ♦ **Papež Pavel VI.** je že 10 let (1975) po II. Vatikanskem koncilu spregovoril o »novi evangelizaciji«.
- ♦ **Janez Pavel II.** je prav tako govoril o tem; ni nova po vsebini, ampak mora biti nova po načinu in jeziku.
- ♦ **Benedikt XVI.** je proglasil »leto vere« in urad za »**novo evangelizacijo**«, da bi ponovno zagledali in prepoznali Jezusa in v njem Očeta. Poiskati in se podati na pot v globino (odriniti na globoko); biti sodelavec, občudovalec, častilec. **BOG JE LJUBEZEN.**

Kaj torej za nas pomeni NOE? Vedno znova je **cilj osebna vera**. Težava je v tem, ker nam manjka poguma, da bi priznali, kako šibka je naša vera. Sekularizacija je vero poplitvila, a

tudi razredčila. Prva po vojni niti ni bila usodna, ko so podirali križe in cerkve; o Bogu se ni radikalno govorilo. Drugi val, val brezbržnosti, pa se dogaja že nekaj časa. Boga sploh ne jemljemo več resno. Vprašati se moramo, koliko je ta Bog danes še v mojem življenju, odnosu. »Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogalni kamen.« (Ps 118, 22) Koliko ga lahko premaknem, si ga sploh želim premakniti, ali naj bo kar tam – zavržen? Cel dan, cel teden delam, v nedeljo pa se moram odpočiti, zato ne grem k maši!? Bog pa čaka in čaka. Predvsem tam, kjer izgine strah Božji; tam, kjer ni ljubezni, ki premaga vse, tudi strah. Moram se opreti na nekaj močnega, a Bog ne more funkcionirati samo takrat, kadar ga potrebujemo (potrošniška miselnost).

Da sploh naredimo korak vere, si moramo priznati, kje smo, kje je naša vera. Ni treba delati velikih korakov, ampak majhne, ki te varno pripeljejo na cilj.

Vera, ki zmaga čas
Svetopisemske duhovne vaje
1. do 3. marec 2013
v Gnilovčevem domu na Mirenskem gradu
Verujem v enega Očeta vsemogočnega, vseh vidnih in nevidnih, in v enega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je iz Očeta izšel in v Očeta se vrnil.
Voditelj:
dr. Maksimilijan Matjaž s sodelavci

♦ **Sobota, 2. marec 2013**

PRVO PREMIŠLJEVANJE

Skupaj z Jezusom vstopimo v puščavo. Naša resničnost hodi svoja pota, potrudimo pa se iti v notranjost, v tišini prisluhnimo samemu sebi, svojemu duhu, da nas skozi besedo nagovori Duh. **Verjemi in prisluhni duhu, ki je v tebi, da bo veliki Duh lahko deloval.**

Danes izberemo tri druge besede:

- ♦ **METANOIA – SPREOBRNJE** (obrni smer = spreobrni se)
- ♦ **LECTIO – BRANJE** = brati in ponovno brati odlomek; skozi tekst iskati besedo in duha¹
- ♦ **HODOS – POT** = za Marka pomeni stopiti (odločiti se) na pot in hoditi; za nas pa naša pot. Ni cilj pot, ampak pot vodi do cilja.

Na poti se marsikaj dogaja. Ko imaš jasno zaznamovan cilj, je že lahko tudi del cilja. »Kdor išče pot, bo cilj vedno nosil v sebi« (Gibanje Pot) Tudi, kar delamo tu, je že del naše večnosti, a se ne smemo vrteti v krogu ali cepetati na mestu, pač pa hoditi po poti proti cilju, ki je jasno začrtan (Lk 15, 18-24: **Prilika o izgubljenem sinu**). **Biti z Bogom, ki ob pravem času daje pravo besedo in pravi namig.** Dati prostor Duhu, da spregovori; **prepustiti se tako, kot izgubljeni sin in se vrniti k Očetu.**

- ♦ **METANOIA – spreobrni se**

Ali smo sploh potrebni spreobrnenja? Saj verujem, zakaj potem še »spreobrnenje«? Na začetku Markovega evangelija beremo: *Ko pa je bil Janez izroččen, je šel Jezus v Galilejo. Oznanjal je Božji evangelij in govoril: »Čas se je dopolnil*

in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!« (Mr 1,14-15). Ta beseda ni brez razloga že na začetku evangelija. **Božje kraljestvo se približa samo takrat, ko ga želimo, saj je že tu; Bog je tu, je navzoč.** V nas pa vstopa, ko smo ga pripravljene sprejeti. **Sprejeti je dejanje spreobrnenja.** Pripravljenost spreobrnenja se je merilo moje vere.

Spreobrni se = obrniti smer

Šub (hebrejsko) = kot skakati sem in tja, potem pa te nekdo opozori: »Ej, obrni se!«.

ŠUB = METANOIA – vedno nazaj k izvoru, k Mojzesu – »Ti si naš Bog in mi tvoje ljudstvo.«

V Novi zavezi je podoba druga, a radikalno se ne spremeni, le slika se spremeni, bistvo pa ne. »Hodita za menoj in naredil vaju bom za ribiča ljudi!« (Mr 1,16). Novozavezna podoba je »**stopiti na pot in hoditi za njim**«. Ne bom več gledal nazaj, Jezus me je poklical, je pred menoj in mi določa pot.

V 8. poglavju Markovega evangelija Jezus reče Petru: »Stopi za menoj!« Samo, če boš šel za njim, boš rešen, sicer si kot satan, ki se postavlja pred Boga in ti pravi: »Spravi ga s poti in boš svoboden, saj se ti bo vse odprlo!«. Kaj se ti bo odprlo? Brezno!?

Spreobrni se je tudi naša potreba!

Ko bo molitev prišla preko telesa v prostor, kjer si, bo vera res živa: potrebni smo tega sestopanja, da se dotakne tvoje resničnosti: Kje sem? Kaj sem?

Prvi korak pomeni dotakniti se najprej te moje resničnosti, **drugi** spremeniti korake, kar ni tako zelo težko. Lahko se odločiš, da tja ne boš več šel; lahko rečeš, mesa ne bom jedel, kadil ne bom več, ... To je prvi korak, da naredimo dejanje, toda, če ne bo še nekaj več, ne boš dolgo zdržal. Veliko težje je spreminjati mišljenje (razum). Misel te

zavaja, ne pa želodec. In tako je pri vseh stvareh. **TUDI PRI VERI!**

Začne se skušnjava. Tudi Jezus je bil skušan in prva je bila: »Če si Božji Sin, reci, naj ti kamni postanejo kruh.« (Mt 4,3b). Jezus pa odgovori v v. 4b: »Pisano je: *Človek naj ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki prihaja iz Božjih ust.*« Vse nam je podarjeno: da smo kristjani, da smo Božji otroci, da smo ljubljene sinovi in hčere ... Svetost smo že prejeli, toda koliko je rodovitna, je drugo; lahko je samo »mrtvi kapital« v meni. **Svetost je Božja milost, ti je dana, zato jo razvijaj!** Moralizem se konča v grehu = drugi izraz za sovraštvo do Boga.

Naša miselnost je zapisana v telo, ki je Božje stvarstvo. Našega duha lahko prebujamo samo Duh in to je naš cilj → odpreti našega duha Duhu. Kličeš ga lahko do onemoglosti, da te prebudi. Tudi Nikodem je bil pred to dilemo. Poznal je besedo, jo študiral, si jo zapisoval, premišljeval ... Jezusu je rekel: »Rabi, vemo, da si prišel od Boga kot učitelj; kajti nihče ne more delati teh znamenj, ki jih ti delaš, če ni Bog z njim.« (Jn 3,2b) A ta »vem« Jezus presliši, saj je razumel njegovo prošnjo, njegov klic in ga je prehitel: »Če se kdo ne rodi od zgoraj, ne more videti Božjega kraljestva.« (v. 3b)

Roditi se iz Duha → ne zapreti vrat, ker **sam brez Božje pomoči ne moreš priti tja.** Nikodem nadaljuje, ne razume: »Kako se more človek roditi, če je star ...« To je dovoljeno vprašanje, saj ni preprosto, ni recepta, kako dovoliti Duhu, da se ponovno rodiš. Nobeden se ne rodi sam, ampak smo rojeni. In tako pri Duhu pademo v zanko: Kako se bom rodil, če sem star? **Treba se je zavedati, da me lahko Duh rojeva, toda dati mu moram prostor in svobodno pot.**

Zaharija se vpraša, kako se bo to zgodilo, saj sta oba z ženo že v letih. Razmišlja iz logike tedanjega

¹ **Lectio divina:** lectio (branje – prebrati in ponovno brati odlomek), meditatio (premišljevanje – poglobitev in soočanje), oratio (molitev – odgovor na Božjo besedo), contemplatio (zrenje – je tihota pred Njim, ki je zadnji cilj naše molitve, adoracija, prepustiti se, da nas Bog ljubi).

njegovega sveta. Znamenje se mu je zgodilo v njegovem svetu: kot duhovnik je moral veliko govoriti, zdaj je umolknil. Le tako je lahko v njem deloval Duh. Na drugi strani je Marija, ko ji angel napove: »... moč Najvišjega te bo obsenčila« → Marija pravilno reagira: »Naj se zgodi!«. Razmišljala je kot izraelska hči: rodila bom, da nas bo v Izraelu veliko in se bo vera širila. Tudi to je »stopi nazaj k izviru« ali »hodi za menoj« → dati prostor, da se zgodi, kar s mora zgoditi.

Bolj ko čutim, da se mora nekaj premakniti, nekaj zgoditi, bolj sem poklican, da stopim dol, da lahko vstopi Bog → stopiti nazaj, da Bog lahko deluje tudi v odnosih z najbližjimi. Če ne občutim teže in resničnosti problema, ne morem hrepeneti po Božji pomoči. Če ne doživim dna, ne hrepenim po »soncu«. Kako se bo to zgodilo?

♦ LECTIO – branje

Kako se bo to rojstvo zgodilo? Kako lahko dam Duhu prostor?

Mr 1, 15: ... »Čas se je dopolnil in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!« Že prva vrstica Markovega evangelija nam pove vse in povzame cel evangelij: *Začetek evangelija Jezusa Kristusa, Božjega Sina*. Že ta kratka vrstica nam pove, da se nam je Bog razodel v osebi Jezusa Kristusa, kako ga je Oče ljubil in nas v njem. To ljubezen kaže in razodeva po Sinu. Iz tega mora rasti naša vera.

V 1 Mz 37 je beseda, s katero smo stopili v naše duhovne vaje = v **Jožefovi zgodbi je matrica Izraelove zgodovine**: ljubezen Jakoba do Jožefa in ljubosumje bratov. Krivičnost do očeta jih pripelje do istega zaključka, kot je pripeljal prvi greh Adama in Evo in drugi Kajna, da ubije brata Abela. Adam sicer Eve ni umoril, ampak jo je ubil → umor se začne znotraj, v glavi (Mt 5).

Adam se izgovarja, da ga je zapeljala Eva, a že pri prvih potomcih je to umor. Mali greh takoj lahko zraste v velikega in sledijo hude posledice (Lk 15,11-32 je isto).

Tudi matrica našega življenja, nasedanje hudiču, ki maliči podoba Boga, izigrava naša vprašanja, hrepenenje po ljubezni, odnosu, maliči naše dvome, našo pot iskanja; riše nam lažno resničnost, neresnično podobo Duha. Vse na lahko (drugi val sekularizacije). Bog hoče naše življenje, po katerem hrepenimo, hudič pa nas prepričuje, da imamo lahko to že tu po lažji poti → to nam ustreza, saj hočemo nebesa že zdaj tukaj.

Tudi v Jožefovi zgodbi deluje hudič: oče pošlje Jožefa, da preveri, če se bratom dobro godi, oni pa ne vidijo drugega kot dediča, ki jim bo vzel, kar pripada njim. Posledica tega je smrt: Adam in Eva umreta, Kajn ostane sam – tudi to je smrt, in Jožefa vržejo v vodnjak, od koder ni rešitve. Toda tu poseže Bog. Božja intervencija je vedno prisotna tako, da še sam ne veš, kako. Tako kot Jožefa reši iz vodnjaka, da postane »hrana« za Izrael, tako Bog tudi iz naše smrti (greha) lahko naredi hrano za življenje. Nam daje Sina. V življenju nam daje hrano v padcih, saj nas šele trpljenje (smrt) naredi užitne nam in ostalim. Čeprav se upiramo padcem in trpljenju, je to TO.

Odlomka: prve postne nedelje (Mt 4,1-11 = **Hudič skuša Jezusa**) in druge postne nedelje (Lk 9, 28-36 = **Jezusova spremenitev**).

Vprašanje je, kaj me v puščavi rešuje?

♦ HODOS – pot

Prva stvar je **tišina**, iz katere pride do tvojega duha beseda. »Vrata« pusti odprta! »**ZGODI SE MI PO TVOJI BESEDI!**«

»Kako bi lahko prišel Mesija, če ga ne bi počakal!« reče Marija Jo-

žefu, ko je razočaran (apokrifni evangelij). Čakati je treba Besedo!

Drugi korak je **molitev**; ponavljanje stavkov, govorjenje svetih besed. Ko smo Boga sekularizirali in ni več strahu Božjega, Božja beseda izgubi moč. Božja beseda je moč; če spim ali hodim, je beseda Božja.

Tretji korak je naš TOPOS, naš dnevnik. Pomembno je **zapisati**; tudi, če potem listek izgubiš, ga pač iščeš. TIŠINA – BERI – PIŠI.

DRUGO PREMIŠLJEVANJE

V jeseni smo skupaj vstopili v leto vere ob prvem poglavju Prvega pisma Tesaloničanom: **se učili verovati, zahvaljevati, upati, prositi za spreobrnjenje, da se bomo lahko zazrli proti njemu ter hodili za njim**. Pavel v 1 Tes piše o »veri, ki zmaguje čas«. Iz tega časa se zazrimo v eshatološki čas.

Začeli smo s spoznanjem, kako šibka je moja vera → tehtam, kolikšna je moja vera, tehtam Boga, oziroma, kaj mi pomeni ta »vogelni kamen«. Če me vznemirja, ga dam pa malo na stran. Koliko Jezus tehta pri meni? Za koliko ga prodam? Za 30 srebrnikov? (Mt 26,15). Morda je upravičeno, če ta denar dam ubogim = tudi to je huda skušnjava. Skušnjavec skuša tudi v ljubezni do bližnjega izriniti Boga (sociala, karitativnost). Vprašati se moram, kje moja vera izgine? Na kateri točki jo prodam? Če se ne vprašam, kolikšna je moja vera, koliko sem pripravljen spreobrniti se, potem nimam kaj premišljevati.

Nadaljevali bomo s 1 Tes. To pismo je prvi in najstarejši zapis vere, nastalo okrog l. 50 na drugem Pavlovem potovanju. Zapisano je prej kot katerikoli evangelij; **prvi refleks krščanstva**, to, kar jih je najprej pritegnilo. Nastalo je v kriznem času. Pavel se zaveda, da Tesaloničanom ni povedal vsega. Situacijo Tesaloničanov v času, ko

se je tam mudil Pavel, beremo v Apd 17,1-9.

1 Tes 1 – teh prvih deset vrstic je najpomembnejših; tu je bistvo, ki ga ne smemo zgrešiti. Pavel ni sam, ampak piše iz skupnosti; evangelija ne moreš oznanjati sam, je v občestvu.

v. 2-3 – to je povzetek, kjer je najprej **spomin** nanje, ki ga spodbudi na **zahvaljevanje** Bogu, da jih ima. Če se ne spominjam, se ne morem zahvaljevati. **Evharistija je zahvala in spomin**. Česa se spominjam, povzame Pavel v treh krepostih; zahvaljuje se v molitvi za **njihovo delo, napor ljubezni in vztrajnost upanja v Gospoda**. Te tri kreposti so teologalne, so Božje lastnosti: **vera** (delo), **upanje** (vztrajnost) in **ljubezen** (napor).

v. 4 – spodbuda je ključna (tudi v Pismu Rimljanom jo postavi na začetek). Samo dve stvari moramo vedeti, da pridemo skozi življenje: da smo **od Boga ljubljene in izvoljene**.

v. 5 – preide na evangelij in govori o njegovi moči; evangelij *ni prišel med vas samo z besedo, ampak tudi z močjo in Svetim Duhom ter s popolno zanesljivostjo*.

V vrsticah **6-9** je pričevanje. **V. 6-8** – ... *besedo ste sprejeli v veliki stiski in z veseljem Svetega Duha, tako da ste postali zgled vsem verujočim ... vaša vera v Boga razširila po vseh krajih. Pavel je najboljši dokaz, da Bog iz najslabšega lahko naredi dobro*; grešnika vodi naprej in ga pripelje do cilja, je usmiljen. Pavel vedno znova, v vseh pismih pričuje o sebi; to je dokaz, ki ga ima, ki ga je prevzel. Ves čas je mislil, da dela za Boga, v bistvu pa je bil slep in je »ubijal«, vsaj v mislih. Besedo najprej sprejmemo v stiski, šele potem lahko postanemo zgled. Bog ne pošilja stiske, da bi nas kaznoval, pač pa nas želi odpreti za veselje. Veselje in Sveti Duh sta močno povezana; zgled so postali zaradi veselja (Jn 15,11 – *To sem vam povedal, da bo moje veselje v vas in*

da bo vaše veselje dopolnjeno. 1 Jn 1,4 – *To vam pišemo zato, da bi bilo naše veselje dopolnjeno*). Dokaz vere je ravnanje Tesaloničanov, ki so se spremenili in pokazali ljubezen do bližnjega.

Pavel je odličen retorik in na koncu poda spet povzetek: spreobrnjen in vera, da je Bog živ in resničen, pričakujemo prihod Sina, ki ga je obudil od mrtvih, potem ko je trpel in bil pribit na križ. Zgodovinskost Jezusa je postala zelo pomemben vidik v eksegezi evangelija. Jezus po naši veri živi v okolju, v našem življenju. Kar je močno pomembno, je to, da se je Jezus realno učlovečil (v naš TOPOS) mimo naše vere, ne zaradi naše vere; tudi ozdravlja mimo naše vere.

v. 10 – *pričakovali iz nebes njegovega Sina. Tega je obudil od mrtvih, Jezusa, ki nas rešuje pred prihodno jezo*. Ta stavek je močno naslonjen na judovsko apokaliptiko.

Apd 17,30 – *Ko so slišali o vstajenju od mrtvih, so se eni norčevali, drugi pa so rekli: »O tem bi te poslušali kdaj drugič.«* Kar je rekel do tu, je bilo prav; govoriti o vstajenju pa je dokaz, da je Bog s tem, ko je Sina obudil, dokazal, da je resnično vse tisto, kar je govoril. Ni problem sprejeti božiča kot družinski praznik in velike noči z mislijo, da nas je odrešil in nas blagoslavlja. To sprejemem, a na koncu pride tudi sodba! Če ni sodbe, ni odgovornosti. Naša dejanja imajo posledice, zato se je potrebno soočiti s tem, kar smo naredili in kakšni smo bili. **Bog je obudil Jezusa, ki nas rešuje pred prihodno jezo**. Nekdo se sooča s svojimi dejanji že tu, nekdo se bo moral pa tam.

Bog ni jezen, ampak goreč za našo resničnost, za naše spreobrnjenje in rešuje nas v tej Božji gorečnosti; preživelo bo samo, kar je goreče, slamnato pa bo zgorelo. Pavla so zavrnilo zato, ker jih je klical na odgovornost. Tudi danes bi

morali o tem bolj jasno govoriti → vsak A ima svoj B in vsaka a ima svojo w.

1 Tes 2, 1-4 – Odgovor na to, kdaj naše oznanjevanje ni prazno; ko izhaja iz osebne stiske, takrat opogumlja k izhodu iz krize → ... *oznanjamo, kakor nas je imel Bog za vredne, da nam zaupa evangelij: pri tem pa ne skušamo ugajati ljudem, ampak Bogu, ki preizkuša naša srca* (bolje pa je biti tiho kot blebetati).

v. 7-8 – v nadaljevanju spet opudarja, da je Kristusov apostol, On ga je poklical, ga dvignil med svoje apostole. *S prav takšno toplino, s kakršno mati neguje svoje otroke, smo vam hoteli dati ne samo Božji evangelij, ampak tudi svoje življenje, in sicer zato, ker ste se nam priljubili*. S toplino matere, ki da življenje = to je oznanjevanje evangelija in z moškim delom = da ne bi bili v breme.

v. 11-12 – kakor oče skrbi, opominja, spodbuja in roti svoje otroke, da živijo, kakor je všeč Bogu.

v. 13 – tu ponovi, kar je povedal v 4. v. *Prav zaradi tega se tudi mi neprenehoma zahvaljujemo Bogu, da ste besedo, ki ste jo slišali in prejeli od nas, sprejeli ne kot človeško besedo, ampak, kar resnično je, kot Božjo besedo, ki tudi deluje v vas, kateri verujete*.

Od 17. v. dalje piše o hrepenenju po Bogu. Če izgine erotika, je ljubezen mrtva; to je hrepenenje in privlačnost, za katero se trudim in jo negujem, utrjujem. Če to zanemariš, padeš na odgovornosti. Isto je v odnosu do Boga; moramo mu ugajati.

Celo 3. poglavje je hrepenenje, v 4. poglavju pa so navodila, kako živeti, da bodo všeč Bogu. Saj že živijo tako, po njegovih navodilih (teološki del v Pavlovih pismih). Njegov namen je, da bi še bolj napredovali (aplikativni del). Beseda jim je dana, da bi bolje živeli in ugajali Bogu. *Kajti to je Božja volja, vaše posvečenje*.

v. 7 in naprej – *Saj nas vendar Bog ni poklical k nečistosti, marveč v svetosti. Kdor torej zametuje to, ne zametuje človeka, temveč Boga, ki vam daje svojega Svetega Duha.* Zaradi Pavlovih intervalov glede spolne morale ga imajo za obsedenega s tem, a Pavel postavi vse v realne okvirje. Pove, da je cilj posvečenje, posvečenje v telesu in ne izven njega. Posvečenje ne pomeni a-tesnost.

v. 9 – o bratski ljubezni ni treba pisati, ker jih je o tem poučil že sam Bog; tu je **moralni nauk** (tvoje življenje, tvoja intima, tvoja čustva) in **etični** (kako se ta vera kaže v ljubezni do bližnjega) **nauk**. Pavel je velik realist in poudarja realni TOPOS in prvi TOPOS je naše telo; izven telesa so samo angeli. V Rim 12 začne: *darujte svoja telesa v živo, sveto in Bogu všečno žrtev; to je vaše smiselno bogoslužje.* To pomeni naše realno bogoslužje, da sem cel pred Bogom: v življenju in smrti, grehu in svetosti, zdravju in boleznih, ... ne morem mimo telesa. **V. 4-5 = ... vsakdo izmed vas ohrani svoje telo v svetosti in časti, ne pa v poželjivi strasti kakor pogani, ki ne poznajo Boga.** »Porneia« v judovsko rabinskem hebrejskem razumevanju pomeni nezakonnost, nelegalnost, kar ni pravno → torej zloraba tega, kar je nezakonito. Telo ohranja vsak zapis, vse si zapomni in nosi s seboj. Bog nas je naredil po svoji podobi in zato: ***Kdor torej zametuje to, ne zametuje človeka, temveč Boga, ki vam daje svojega Svetega Duha.***

♦ Nedelja, 3. marec 2013

TRETJE PREMIŠLJEVANJE

Zapomni si: »**Spreobrni se in vrnij evangeliju!**« in oznanjaj!

Vera je utemeljena v besedi; sprejeti jo moramo in si zapomniti, sicer bo hudič imel večjo moč. Jezus

je v skušnjavah citiral napisane besede. Znal jih je na pamet. Tudi mi si skušajmo zapomnit pomembne citate Svetega pisma.

1 Tes 4,1-12 se zvrsti pod pomembno zvezo: še bolj napredujete (že v 10. v.). Od tega, kar sem spoznal, moram narediti korak naprej. Bog me kliče, da grem naprej, kajti, če ne rastemo, naredimo korak nazaj. Iti naprej na vseh področjih. Kot Samarijan moraš iskati, kdo je tvoj bližnji, potreben pomoči, ki ti bo prišel na pot. Ne dajati ljubezni le, kadar se spleča, saj se z ljubeznijo ne da trgovati.

4,8 – *Boga, ki vam daje svojega Svetega Duha.* Daje Duha, da zmorem. V čem delam drugače od tistega, ki ne veruje? V bistvu je to žalost nad tistim, česar nisem storil, žalost nad grehom, ker nisem znal pravilno vračati ljubezni. V tej žalosti lahko jokam, ker me odrešuje. Krščanstvo ima močno eshatologijo → luč v daljavi mi daje moč dožemanja, da lahko živim s to žalostjo. To so solze tolažbe.

4,9 – Bog nas je naučil bratske ljubezni: »*ljubite drug drugega*« (Jn 15,12: *To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil*).

4,11 – *Prizadevajte si živeti v tišini*; tišina vedno pomeni dotakniti se izvora in pogledati proti cilju. V tišini se rodi polnost besede, kot počelo, kot izvor. **Rojstni TOPOS LOGOSA je TIŠINA.** Ta vrstica je tipični pavlinski topistični stavek. Pavel postavi **skupaj tišino in delo**; zagovarja delo → sam se je preživljal, sam je delal, z delom si je prislužil. Delo je odraz sprejetja tega sveta, inkarnacije. To je čas, ko se je začel širiti gnosticizem.²

² Gnostiki so v snovnem svetu videli vir zla, saj naj bi bil snovni svet preslab, da bi bil res Božja stvaritev. Stvarnik je bil po njihovem neveden bog, ki so mu nasproti postavljali boga spoznanja. Ta daje izbranim posameznikom odrešenje iz sveta teme in nevednosti v

Judovski rabini so razvili kabalo.³ To so samo še podoba Duha in ne simboli življenja. Pavel je zato janzovski in govori o inkarnaciji. Tega niso razumeli. Pričakovali so skorajšnji drugi Jezusov prihod, zato so bili prepričani, da se ne spleča vlagati. To pa vzame moč, vzame zmožnost dejanja ljubezni. Lahko padeš v depresijo. Kaj, če začno tako razmišljati mladi? Se sploh spleča rojevati otroke, da bodo umrli? Zelo destruktivna, uničujoča misel. Bog nas je ustvaril za življenje, po delu ostajamo ljudje. To odločno ponovi v Drugem pismu Tesaloničanin.

2 Tes 3,11-12 – *Slišimo namreč, da nekateri med vami živijo neredno, da nič ne delajo, ampak begajo sem ter tja. Takšne opozarjamo in opominjamo v Gospodu Jezusu Kristusu, naj v tišini delajo in jedo svoj kruh.* To je nevarnost duhovnih ljudi. Resnična duhovnost se rodi samo iz ljubezni, ki je vera in upanje za vztrajnost. Napor, vztrajnost in delo omogočajo delovanje ljubezni. Po delu te sodijo ljudje, ne, kako moliš.

4,13-18 govori o eshatologiji. Ključno vprašanje je bilo, kakšna

obliki notranjega spoznanja (gnoze). Nekateri gnostiki so se vdajali razuzdanemu življenju, saj so trdili, da so "biseri, ki jih umazanija zunanjega sveta ne more omadeževati."

³ Kabala je zelo kompleksna modrost in je stara več kot 5000 let. Svoje skrivnosti čuva v knjigi Zohar, ki je bila skrita vse do današnjih dni. V njej je »dekodirana« Stara zaveza, ki po kabalističnem učenju ni samo knjiga z zgodbami. Vsaka zgodba je »koda« in njeno pravo bistvo se nahaja globoko v vsakem hebrejskem znaku in njegovi kombinaciji. Kabala trdi, da ne obstajajo slučajnosti ter da ima smisel vse, kar se je in kar se bo še zgodilo. Za vse obstajajo zakoni, vzroki in posledice. Kabala govori, da je Narava (sinonim za Stvarnika) celovita, edinstvena in altruistična. Ni dovolj, da bi samo poznali in razumeli njene zakone, temveč moramo ta nivo obstoja vgraditi znotraj sebe, če želimo doseči pravo bistvo svojega obstoja in neskončno zadovoljstvo.

bo usoda umrlih. Vprašanje vstajenja je za Pavla v tej fazi dokončno jasno. **Oprti na Gospodovo besedo vam rečemo tole: mi, ki še živimo in bomo ostali do Gospodovega prihoda, nikakor ne bomo prehiteli zaspalih.** Tako odločno to Pavel pove samo še pri ključnih vprašanih vere; vprašanju vstajenja v **1 Kor 15,3-5: Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel: Kristus je umrl za naše grehe, kakor je v Pismih. Pokopan je bil in tretji dan je bil obujen, kakor je v Pismih. Prikazal se je ...** Štiri ključne točke krščanskega nauka: trpel in umrl, bil pokopan, šel k izvoru greha – **potopil se je v smrtnost smrti, vstal in se prikazal.** Vse herezije črtajo iz Jezusovega življenja trpljenje in smrt. Apokrifni Tomažev evangelij ima veliko Jezusovih besed, njegovih izrekov, a se je strogo varoval besede o Kristusovem trpljenju.

Samo pri Mateju imamo pri opisu Jezusove smrti dodatek, da razloži skrivnost eshatologije in pomen Jezusove smrti. Kaj se je zgodilo z Jezusovo smrtjo, da je bil pokopan, se potopil v prekletstvo, šel v predpekel? **Mt 27,49-53 – Drugi pa so govorili: »Pústi, poglejmo, če ga pride Elija rešit!« Jezus je spet zakričal z močnim glasom in izročil duha. In glej, zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal** (drugi evangeliji tu končajo, Matej pa razloži). **Zemlja se je stresla in skale so se razpočile. Grobovi so se odprli in veliko teles svetih, ki so zaspali, je bilo obujenih.** Po njegovi obuditvi so šli iz grobov in prišli v sveto mesto ter se prikazali mnogim. Da se je zagrinjalo pretrgalo, pomeni, da ima človek preko Jezusove smrti dostop do Boga. Ta eshatološko apokaliptični opis pove, kaj se je zgodilo z Jezusovo smrtjo; Jezus je razrušil, kar je človeka zatiralo in mu dal novi Jeruzalem. Da se je prikazal, pomeni realnost – živ je, videl sem ga.

Da preko Pavla govori direktno Jezus Kristus, vidimo tudi v **1 Kor 11,23-26**, ko spregovori o postavitvi Gospodove večerje: *Jaz sem namreč prejel od Gospoda, kar sem vam tudi izročil ...*

1 Tes 4,14-18; v 17. v. je pomen eshatologije: *Potem pa bomo mi, ki živimo in bomo ostali, skupaj z njimi odneseni na oblakih v zrak, naproti Gospodu: tako bomo zmeraj z Gospodom.* V tem prvem zapisu je še močno prisotna judovska eshatologija, da človek ne more umreti in videti Boga, zato se postavi vprašanje, kaj pa pravični? Ali tudi ti ne bodo videli Boga? Višek človeštva so pravični in kaj bo s temi (kaj bo z žrtvami holokavsta)? Rešujejo se

s tremi osebami, pri katerih je Bog naredil izjemo, Elija, Mojzes in Henoh⁴ = te je Bog vzel k sebi, niso umrli in je žive vzel v nebo in so pri Gospodu. **V 1 Kor 15,35sl.** pa Pavel že razmišlja bolj vstajensko, ker je dozorel. Tu ne pravi več, da bomo **obujeni**, kot govori v 1 Tes, pač pa, da bomo ob vstajenju **preobraženi**.

Vidimo, da je Pavel ob srečanju z Jezusom vse razumel; deležen je bil popolne milosti, a zorel je še naprej. To se opazi v pismih, kakor so si sledila: Tes, Kor in Kol. V Kol sanja samo še o Jezusu, drugo ga ne zanima več; niti, kaj se dogaja v Cerkvah. Pismo je nastalo nazadnje in je normalno, da ga teme, o katerih je pisal prej, ne zanimajo več.

s. Snežna Večko

Na povabilo Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti sem se kot predstavnica Slovenskega bibličnega gibanja s pričujočim prispevkom udeležila javne predstavitve mnenj na temo Sovražni govor 15. 3. 2013 v Državnem zboru.

Sovražni govor

Ustanovitelj krščanstva Jezus Kristus ni nikogar ogrožal, vendar so ga ubili. Enako usodo je napovedal svojim učencem: »Če so preganjali mene, bodo preganjali tudi vas ...« (Jn 15,20). Za tak primer je dal učencem tudi navdilo: »Jaz pa vam pravim: Ne upirajte se hudobnežu ...« (Mt 5,39). Kristjani naj bi bili torej pripravljeni na preganjanje, enako kot njihov Učitelj, in takih primerov je v zgodovini veliko.

Toda v igri nista samo Kristus in njegov učenec, ampak tudi preganjalec. Kdo je to? Za pripadnika Jezusa Kristusa je to človek, ustvarjen po Božji podobi in s tem neodtujljivega dostojanstva. Zanj se je Božji Sin učlovečil, živel, umrl nasilne smrti in vstal od mrtvih. Namenil ga je za večno življenje. Če ga zgreši, je izgubljeno vse, kar je v življenju želel in dosegel. In iz Jezusovega nauka je jasno, da je merilo, po katerem se večno življenje doseže ali zapravi, ljubezen ali sovraštvo (prim. Mt 25). In to pri izkazovanju preprostih, življenjsko potrebnih uslug kateremu koli človeku, vključno z najbolj nepomembnim in neznatnim.

Ljubezen in sovraštvo pa nista le merilo končne človekove usode, ki je nihče ne more zanikati. Ti dve drži bistveno določujeta človeka v njegovem najbolj osebnem jedru in usmerjata njegove odločitve v zasebnem in javnem življenju. Dejanje, storjeno iz ene ali druge motivacije, ima povsem nasproten učinek najprej na njegovega akterja, ga osebno počlovečuje, plemeniti in iz njega izvabi vse potencialne, ali pa ga nasprotno razčlovečuje, pohabi in človeško razkroji. To pa je prav tisto, česar pripadnik Kristusovega nauka nikakor ne želi in ne sme želeli nobenemu človeku, vključno svojemu preganjalcu. Ko torej Kristusov učenec dvigne glas in opozori na krivico, ki se mu dogaja, bi to moralo biti v prvi vrsti zaradi krivičnika, da ga obvaruje pred njegovo lastno nesrečo. Kot vsak človek pa ima pravico reči besedo tudi zaradi obrambe sebe in drugih ogroženih, saj je tudi zanj življenje velika vrednota, ki je ne nosi naprodaj. Besedo dvigne tudi zaradi neprecenljive svetosti ljubezni, ki se je razodela v Jezusu Kristusu in ne bo gledal križem rok, če si kdo drzne tolikšno svetinjo pljuvati in sramotiti. Tudi v tem je končno prisotna ljubezen do Kristusovega sovražnika, ki ga želi obvarovati tolikšne sprevrženosti.

Kristjan bo dvignil svoj glas tudi zaradi propadanja družbe v njenem duhovnem in materialnem življenju, ko se zaradi zanikanja Boga izpodmakne tudi temelj vrednotenja slehernega človeka. Ko človek sam postavlja merila, po katerih je nekdo vreden dostojanstva in drugi ne, se dogajajo krivice in pristranosti. Čeprav se kristjani, žal, v življenju ne izkazujemo kot zvesti posnemovalci Jezusa Kristusa, je vendarle njegov nauk kažipot k skupnosti, v kateri nihče ne sme biti osovažen, izključen in preganjan.

Vzpon na goro Anastasis – duhovna pot postne liturgije

Svetopisemske duhovne vaje

Sveti Duh, 1.-3.; 15.-17. marec; Ma-
ribor, 8.-9. marec 2013

Voditeljica dr. s. Snežna Večko

Postni čas je štiridesetdnevno po-
tovanje kristjana proti vstajenju s
Kristusom, čas preizkušnje in duhov-
ne borbe, vzpon na goro križanja in
vstajenja – anastasis. Pripomočki, ki
jih pri vzponu potrebujemo, so Božja
beseda in zakramenti, dani za te dni.
V Božji besedi, ki je za postne nedelje
še posebej skrbno izbrana, so zarisane
postaje poti, zakonitosti vzpona, da
se izognemo pastem in nevarnostim,
krajci počitka in zalog hrane, pijače,
zdravil ... Duhovne vaje so bile zami-
šljene tako, da smo v prvem premi-
šljevanju predstavili zgradbo te poti, v
nadaljnjih premišljevanjih pa smo se
poglobljali v nekatere osebe ob odlo-
čilnih dogodkih na tej poti.

H. Merkač

Biblična skupina na duhovnih vajah

Dekanijske biblične skupine Ravne,
Mežica in Dravograd so se letos v po-
stno tišino umaknile v Hišo kruha k
Sv. Duhu pri Škofji Loki. Z g. Bekom
in gdč. Prikeržnik kot organizatorico
nas je bilo 21, ki smo dneve od 15. do
17. marca posvetili »duhovnemu raz-
vajanju« s s. Snežno Večko, doktorico
teologije, biblicistko, profesorico v
pokoju. V pripovedih nas je popeljala

k Mojzesu, prešuštnici in izgubljeni-
mu sinu, v strokovnih razlagah k nji-
hovemu bistvu, v iskanju nas v njih je
zgodbe obarvala sodobno, jih primer-
jala in povezovala z drugimi dogodki
v Sv. pismu ... Ob takšnem študiju,
molitvah in slavljenju je tako naš po-
stni čas dobil »pečat vere v srce«.

Je pa tudi predavateljica izrekla pri-
znanje naši skupini. Doživela jo je kot
negovano, s tradicijo, kar smo ji člani
pokazali v kulturni razpravi in spro-
ščenem, a doživetem podajanju vtisov
o duhovnih vajah.

Ana Krivec

Jakah - udariti PO POSTNI POTI Z MOJZESOM, IZAIJEM, JEREMIJEM, LUKOM IN JANEZOM

Včasih, lahko rečem, da skoraj ve-
dno, si moram reči JAKAH, da si med
tolikimi dolžnostmi, pa tudi med mno-
žico skoraj preveč dodanimi »dol-
žnostmi« najdem dovolj časa za miren
pogovor z Bogom.

Večkrat začutim v sebi, v srcu neki
nemir, kakor da me nekaj peče kot
ogelj in si mislim »...ja, dobro, Bog,
samo to še dokončam, potem pa
bom...« Ja, čez nekaj časa pa ugo-
tovim, da sem, kljub temu da delam
svoje delo naprej, že dalj časa z Bo-
gom v pogovoru ali pa molim »svojo«
desetko. Res sem potem navadno v
dvomih, ali je to prav ali ne, ali ta mo-
litev velja? Toda, ali ne rečemo: moli
in delaj, jaz pač to obrnem – delam
in molim. Čutim tudi mir, nič ni več
tistega pekočega nemira v meni. Spu-
stila sem k sebi Boga, ki je BIL, JE in
BO vedno z nami, mano. Včasih je po-
trebna dolga pot, da ga spoznaš in ga

priznaš. Tako dolgo te peče, žge, da le
začneš misliti »...pa kaj je z mano?«. Mislim, da tudi Bog potem naredi
JAKAH – udari, toda njegov ogenj te
ne zažge, ampak vžge željo, upanje in
potrebo po njem. Ta Bog je poln do-
brote, usmiljenja, ljubezni, predvsem
pa odpuščajoč. Tako kot oče v 15. Po-
glavju pri Luku. Pustil je sina, da gre
in si skusi življenje, kot je sam hotel;
sprejme ga nazaj z vso očetovsko lju-
beznijo, vedoč, da bo sedaj znal ceniti
njegovo izkušeno besedo, s katero ga
vodi, ne pa zatira.

Tudi mi imamo možnost, da si sami
izbiramo življenjske cilje, poti: s kom,
kje, kako. Vedno pa nas čaka Oče, ki
nas sprejme z vso ljubeznijo in nam
odpušča vse, vesel, da smo našli pot
nazaj k njemu. Vesel je, da smo obdr-
žali v svojem srcu tisti dragulj, ki ga
nam je On vsadil, takrat, ko nas je
ustvaril, njegovo podobo, Božji pod-
pis. Ta nas čuva in če mu le prisluhne-
mo, nas obvaruje, da ne potonemo in
se srečno vrnemo k Očetu.

Bog je pomagal Mojzesu in njegove-
mu ljudstvu na begu pred faraonom,
vodil jih je skozi puščavo, ki jo je na-
polnil z vodo in tako »dal« življenje
temu izvoljenemu narodu. Prav tako
je življenje vrnil ženi, ki je ni kazno-
val, ampak rekel »...pojdi in ne gre-
ši več«. Pravi tudi pri Jeremiju: »..Ne
bodo več učili vsak svojega rojaka,
vsak svojega brata in rekli: „Spoznajte
Gospoda!“, ker me bodo poznali vsi,
od najmanjšega do največjega. Kajti
njihovo krivdo bom odpustil in njihove-
vega greha se ne bom več spominjal«
(Jer 31,31-34).

Tako tudi nam vedno znova daje
priliko, da se vrnemo nazaj k njemu,
On ni »zamerljiv«, ampak odpušča-
joč.

Dekanijske biblične skupine Ravne, Mežica in Dravograd so se letos
v postno tišino umaknile v Hišo kruha k Sv. Duhu pri Škofji Loki.

*Spoznali smo,
da je pot do gorečega grma dolga,
da je treba mnogokaj pustiti za seboj,
vendar nas Bog, večni ogenj ljubezni,
čaka ...*